

Портата, до запазената часть на стъната, е унищожена; отъ нея сж слизали една тъсна пътека въ долината на Лома и единъ пътъ по платото. Портата е била, въроятно, двойна; вътръшната е била залъпена до отхвърляне жгълъ на крѣпостното здание; запазена е само част отъ подпорния пиластъръ (III).

Въ крѣпостта се намиратъ византийски монети.

39.

На съверъ отъ с. Торлакъ (на пътя за с. Ветово) се почва суха гориста долина, наречена Мънастирска (Мънастиръ-боасъ); до устието ѝ въ Ломската долина, въ лъвия жгълъ, се вдава отъ платото единъ скалистъ носъ съ източно направление, който стъснява устието на долината.

Върху този носъ сж развалините на една малка крѣпость, наречена

Торлашко Кале или **Калето надъ Мънастира** (фиг. 45; карта III). Крѣпостта се пада къмъ югъ и изтокъ въ скални стъни, на съверъ е стрѣмна съ скални блокове. Формата ѝ е продълговата: къмъ изтокъ 65 кр. и до 30 кр. широка. Изкуствено е била запазена само отъ западната страна, гдѣто е отдѣлена отъ платото съ късъ дълбокъ ровъ (I). Надъ рова се намиратъ остатъци отъ една, въроятно, квадратна кула (II) съ страна около 12 кр., въ западната стъснена страна на крѣпостта. Отъ кулата сж запазени

части отъ западния и южния зидове; отъ вътръшната страна западниятъ зидъ е пробитъ на дълбочина 2-3 м. отъ малджии, безъ да сж стигнали външното му лице. Постройката е отъ прости ломенъ камъкъ, на лицето съ грубо обдѣлани камъни, слагани въ доста правилни пластове. Хоросанътъ е сивъ съ по-едри кремъчета (рѣченъ пѣсъкъ), но въ долнитъ пластове смѣсенъ съ парченца тухли, което говори за по-нова реконструкция на кулата.

Въ калето сж намѣрени бронзови стрѣли; въ Нар. Музей подъ № 1493 има 5 бронзови върхове отъ стрѣли, едната 56 mm., а другитъ по 29 mm., отъ землището на с. Торлакъ.

40.

На юго-изтокъ отъ с. Писанецъ р. Ломъ образува два завоя, отъ които единъ дълъгъ, изпъкналъ на юго-изтокъ, срѣщу устието на Тор-

Фиг. 45.